

**Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради**

кафедра «Сестринська справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
Гордичук С.В.

«31» Серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБСТЕЖЕННЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ СТАНУ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітньо-професійна програма: «Екстрена медицина»

Вид дисципліни: обов'язкова

Мова викладання: державна

Форма навчання: денна

2021 рік

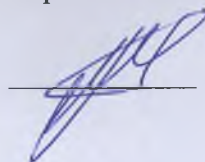
Робоча програма навчальної дисципліни «Обстеження та визначення стану здоров'я людини» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство», освітньо-професійної програми «Екстрена медицина», освітнього ступеня бакалавр.
«27» серпня 2021 року.

Розробник: Можарівська А.А.- к.м.н., асистент кафедри «Сестринська справа»

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Сестринська справа»

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Завідувач кафедри

д.м.н., професор Заболотнов В.О.

Схвалено методичною радою Житомирського медичного інституту ЖОР, для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство», освітньо-професійної програми «Екстрена медицина».
Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Узгоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Екстрена медицина»

Гарант ОПП

к.мед.н. Можарівська А.А.

Голова

Гордійчук С.В.

Перезатверджено

« ____ » _____, 20 ____ р.

« ____ » _____, 20 ____ р.

« ____ » _____, 20 ____ р.

« ____ » _____, 20 ____ р.

1. Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни є підготовка конкурентноспроможного, висококваліфікованого, компетентного фахівця, здатного вирішувати практичні проблеми і задачі у галузі охорони здоров'я фахівців служби екстреної медицини. Дисципліна є забезпеченням теоретичних основ і практичної підготовки майбутніх фахівців екстреної медицини до здійснення ними клінічного обстеження пацієнтів та здійснення оцінки їх стану та визначення подальшої тактики ведення.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки бакалавра спеціалізації « Екстрена медицина» дана дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей.

Компетентнісний потенціал предмета та результати навчання:

Загальні:

- Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- Здатність застосовувати знання на практиці.
- Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність.
- Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.
- Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.

Спеціальні (фахові):

- Здатність обстежити хворих і постраждалих на наявність невідкладних станів.
- Здатність прийняти рішення про обсяг допомоги та госпіталізацію.
- Здатність здійснювати медичні процедури і маніпуляції: інгаляції, ін'єкції; забезпечувати внутрішньокістковий та периферичний внутрішньовенний доступи.
- Здатність виявляти та надавати допомогу при побічних реакціях на лікарські засоби.
- Здатність записувати та інтерпретувати результати електрокардіограми.
- Здатність виконувати апаратні дослідження і невідкладні процедури та здійснювати підготовку пацієнта до інших досліджень.
- Здатність передавати до відділення екстреної медичної допомоги інформацію про процес надання медичної допомоги пацієнту на місці події та протягом транспортування до відділення, при необхідності допомагати персоналу відділення екстреної медичної допомоги.
- Здатність дотримуватися принципів медичної деонтології, забезпечувати збереження лікарської таємниці та постійно удосконалювати свій професійний рівень.

Програмні результати навчання:

- Знати і розуміти доцільне застосування сукупності навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнту/клієнту гідного ставлення, приватності/інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального підходу, толерантної та неосудної поведінки.
- Продемонструвати здатність використовувати належні комунікативні навички та поведінку з пацієнтом, його родиною, колегами та персоналом медичних закладів, у т.ч. однією із поширених європейських мов.
- Провести первинне обстеження пацієнтів різних вікових груп, оцінити ступінь виявлених порушень, визначити потребу у проведенні екстрених рятувальних заходів.

1.1 Обсяг дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Обов'язкова
	Спеціальність: 223 «Медсестринство» Спеціалізація: «Екстрена медицина»	
Модулів – 1		Рік підготовки: 2-й
Змістових модулів – 1		Семестр
Загальна кількість годин - 90		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 48 самостійної роботи студента - 42		Лекції 14 год.
	Практичні 34 год.	
	Самостійна робота 42 год.	
	Вид контролю: ПКМ	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 48/42 (53% /47%)

1.2 Статус дисципліни

Обов'язкова.

1.3 Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

- ґрунтується на попередньо вивчених дисциплінах: «Анатомія людини», «Фізіологія», «Латинська мова та медична термінологія», «Медична та біологічна фізика», «Мікробіологія», «Патоморфологія та патофізіологія», «Фармакологія та медична рецептура»,

- інтегрується з такими дисциплінами: «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині», «Клінічне медсестринство в хірургії», «Клінічне медсестринство в педіатрії», «Клінічне медсестринство в акушерстві та гінекології» «НМД в неврології, психіатрії та наркології на догоспітальному етапі», «НМД при інфекційних захворюваннях з основами епідеміології», «НМД при травмах на догоспітальному етапі», «Невідкладна медична допомога у внутрішній медицині на догоспітальному етапі», «НМД у педіатрії на догоспітальному етапі», «НМД у хірургії на догоспітальному етапі», «Обстеження та оцінка стану здоров'я людини», «Основи медсестринства», «НМД при акушерстві та гінекології на догоспітальному етапі», «НМД при гострих отруєннях», «НМД при захворюваннях і травмах зубів та порожнини рота», «НМД при масових подіях», «НМД при травмах в отоларингології та офтальмології на догоспітальному етапі», «НМД при шкірно-венерологічних захворюваннях на догоспітальному етапі».

- закладає фундамент для подальшого засвоєння студентами знань та умінь з циклу дисциплін професійної і практичної підготовки бакалавра.

1.4 Очікувані результати навчання

Результати навчання, згідно профілю програми, після вивчення дисципліни «Обстеження та визначення стану здоров'я людини»

- орієнтуватись у основних причинах та механізмах розвитку захворювань;
- виділяти основні симптоми та синдроми різних захворювань внутрішніх органів;
- дотримуватися основ медичної етики та деонтології;
- провести обстеження людини по системах;
- інтерпретувати результати лабораторного та інструментального обстеження;
- розв'язувати проблемні ситуації, пов'язані з обстеженням та визначенням стану здоров'я людини, формулюванням попереднього діагнозу;

- знаходити рішення у професійній діяльності, мати достатню компетентність у методах самостійних досліджень, бути здатним інтерпретувати їх результати ;
- володіти навичками міжособистісної комунікації, взаємодії при роботі з пацієнтами та персоналом в ЗОЗ;
- володіти навичками міжособистісної командної роботи з персоналом в ЗОЗ;
- забезпечувати організацію та контроль дотримання правил безпеки в ЗОЗ.

1.5 Критерії оцінювання результатів навчання

Поточне тестування та самостійна робота									ПМК	Сума	Рейтинг модулю (залік)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	I.P			
7	7	7	7	7	7	7	7	4			
60									40	100	100

Модуль1

№ п/п	Форми контролю	Засвоєння теоретичних знань	Формування практичних вмінь	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Поточний контроль					
	Заняття 1	3	3	1	
	Заняття 2	3	3	1	
	Заняття 3	3	3	1	
	Заняття 4	3	3	1	
	Заняття 5	3	3	1	
	Заняття 6	3	3	1	
	Заняття 7	3	3	1	
	Заняття 8	3	3	1	
	Разом	24	24	8	4
		60			
	Підсумковий модульний контроль	40			
	Разом сума балів за засвоєння 1 модуля	100			

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент на одному практичному занятті при вивченні модуля 1 — 7 балів.

“5” – 7 балів;

“4” - 6-5 балів;

“3” - 4 бали;

“2” – 3 і менше балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент для допуску до підсумкового модульного контролю — 32 балів.

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише при успішному їх виконанні та захисті. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, в даному випадку — 4 бали. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну діяльність у модулі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1.6 Засоби діагностики результатів навчання

1. Стандартизований тестовий (ліцензований інтегрований) ПМК.
2. Практично - орієнтований ПМК (дисципліна «Обстеження та визначення стану здоров'я людини»).

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль I.

Змістовий модуль 1. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини

Тема 1. Методи клінічного обстеження пацієнтів.

Тема 2. Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях

органів дихання. Основні клінічні синдроми хвороб органів дихання

Тема 3. Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях органів системи кровообігу.

Тема 4. Обстеження пацієнта та оцінка стану здоров'я при захворюваннях органів травлення.

Тема 5. Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях системи травлення

Тема 6. Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях сечовидільної системи та системи кровотворення.

Тема 7. Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях ендокринної системи та сполучної тканини.

2.1 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1.					
<i>Змістовий модуль 1. . Обстеження та оцінка стану здоров'я людини</i>					
Тема 1. Методи клінічного обстеження пацієнтів.	9	2	4	-	11
Тема 2. Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях органів дихання. Основні клінічні синдроми хвороб органів дихання.	9	2	4	-	4
Тема 3. Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях органів системи кровообігу		4	8	-	14
Тема 4. Обстеження пацієнта та оцінка стану здоров'я при захворюваннях органів травлення.		2	4		3
Тема 5. Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях сечовидільної системи та		2	8		4

системи кровотоворення					
Тема 6. Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях ендокринної системи		2	4		6
ПМК.	4	-	4	-	-
Всього:	90	14	36		42

2.2 Тематичний план лекцій

Модуль 1

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Методи клінічного обстеження пацієнтів.	2
2.	Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях органів дихання. Основні клінічні синдроми хвороб органів дихання	2
3.	Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях органів системи кровообігу.	2
4.	Обстеження пацієнта та оцінка стану здоров'я при недостатності кровообігу та порушеннях ритму серця.	2
5.	Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях системи травлення	2
6.	Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях сечовидільної системи та системи кровотоворення.	2
7.	Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях ендокринної системи та сполучної тканини.	2
	Усього годин:	14

2.3 Тематичний план практичних занять

Модуль I

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнта	4
2.	Особливості обстеження пацієнтів при захворюваннях органів дихання	4
3.	Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях	4

	серцево-судинної системи	
4.	Діагностика синдромів недостатності кровообігу та порушення ритму серця, ішемії та ураження міокарда	4
5.	Обстеження та оцінка стану здоров'я при хворобах органів травлення	4
6.	Обстеження та оцінка стану здоров'я при хворобах органів сечовидільної системи	4
7.	Обстеження та оцінка стану здоров'я при хворобах органів ендокринної системи	4
8.	Обстеження органів кровотворення та сполучної тканини	4
9.	Модульний контроль 1. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини	2
	Усього годин:	34

2.4 Тематичний план самостійної роботи

Модуль I

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Методи визначення функціонального стану дихальної системи	4
2.	Інструментальні методи функціональної діагностики роботи серця	4
3.	Ультразвукова діагностика. Суть цього діагностичного методу в обстеженні внутрішніх органів	3
4.	Відмінність серцевих та ниркових набряків	3
5.	Методика дуоденального зондування	4
6.	Ендоскопічне дослідження органів травлення	3
7.	Диференціальна діагностика артеріальних гіпертензій	3
8.	Аналіз електрокардіограми здорової людини	4
9.	Особливості обстеження суглобів	3
10.	Лабораторне дослідження крові, сечі, калу, харкотиння	4
11.	Робота в кабінеті функціональної діагностики	4
12.	Деонтологічні аспекти в роботі медичної сестри	3
	Усього годин:	42

2.5 Зміст програми

МОДУЛЬ I

Обстеження та оцінка стану здоров'я людини

Змістовий модуль 1. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини

ЛЕКЦІЯ 1.

Тема: Методи клінічного обстеження пацієнтів

Суб'єктивне обстеження пацієнта. Опитування пацієнта, його значення та схема. Схема розпитування хворого, значення розпитування, скарг для встановлення діагнозу.

Об'єктивне обстеження пацієнта. Огляд пацієнта — посистемне обстеження, його значення. Методи проведення загального огляду пацієнта.

Загальні уявлення про методи пальпації, перкусії, аускультації, їхнє діагностичне значення. Правила проведення пальпації, перкусії та аускультації. Поняття “симптом” і “синдром”.

Сучасні лабораторні та інструментальні методи діагностики, їх роль у встановленні діагнозу. Лабораторні методи дослідження (загально-клінічні, біохімічні, гематологічні, цитологічні, вірусологічні, бактеріологічні, токсикологічні, імунологічні, серологічні, гістологічні тощо) показання та особливості підготовки пацієнтів до проведення дослідження.. Рентгенологічні дослідження, ендоскопічні дослідження, УЗД, радіонуклідні методи дослідження, тощо.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Тема 1. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів

Суб'єктивне обстеження пацієнта. Значення опитування пацієнта в клініці. Складання схеми проведення розпитування: паспортні дані, скарги, анамнез хвороби, анамнез життя. Правила опитування скарг пацієнта, їх розподіл на головні та додаткові, деталізація скарг (з'ясування їх причин та умов виникнення, часу виявлення цього прояву, інтенсивності відчуттів, характеру проявів скарги, тривалості явища, впливу ліків та інших засобів). Збір анамнезу хвороби та життя.

Об'єктивне обстеження (*status praesens*). Техніка проведення загального огляду (*inspectio*). Аналіз плану проведення загального огляду пацієнта. Проведення пальпації (*palpatio*), техніка проведення та оцінка отриманих результатів.

Проведення перкусії (*percussio*). Види перкусії: посередня та безпосередня. Аналіз звуків, що утворюються при перкусії. Розбір топографічної і порівняльної перкусії, основних правил перкусії.

Проведення аускультації (*auscultatio*). Засвоєння правил проведення аускультації.

Дотримання правил особистої гігієни, техніки безпеки та охорони праці при обстеженні пацієнтів.

С.Р. Ультразвукова діагностика. Суть цього діагностичного методу в обстеженні внутрішніх органів. Деонтологічні аспекти в роботі медичного фахівця.

ЛЕКЦІЯ 2.

Тема: Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях органів дихання. Основні клінічні синдроми хвороб органів дихання.

Основні (специфічні) та загальні скарги при патології дихальної

системи. Огляд грудної клітки (нормальні та патологічні форми грудної клітки, викривлення хребта). Типи дихання (грудний, черевний, змішаний). Характеристика дихання (частота, глибина, ритм). Патологічні типи дихання.

Пальпація грудної клітки (визначення голосового тремтіння). Перкусія легень порівняльна і топографічна (визначення понять, техніка проведення). Характеристика перкуторного звуку. Патологічні перкуторні звуки над легеньми. Визначення рухливості нижнього краю легень.

Аускультация легень, техніка проведення, характеристики дихання, види дихання (фізіологічне, патологічне, жорстке, бронхіальне). Патологічні дихальні шуми.

Характеристика специфічних (характерних) синдромів захворювань дихання: синдром вогнищового ущільнення тканини, синдром порожнини, синдром гідротораксу, синдром пневмотораксу, синдром компресійного ателектазу, синдром обтураційного ателектазу, синдром емфіземи, синдром бронхоспазму, синдром плевральної шварти. Скарги, клінічні прояви, методи обстеження (функціональні та інструментальні) даних синдромів.

Гостра та хронічна дихальна недостатність, причини розвитку, ступені, діагностика.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Тема: Особливості обстеження пацієнтів при захворюваннях органів дихання

Опитування пацієнта: паспортна частина, скарги (задишка, кашель, біль у грудній клітці, кровохаркання), значення для діагностики. Аналіз особливостей збирання анамнезу хвороби та анамнезу життя.

Фізичні методи обстеження пацієнта. Проведення огляду грудної клітки. Форми грудної клітки (нормальна і патологічна). Визначення типу дихання (грудний, черевний і змішаний). Виявлення патологічних видів дихання (дихання Куссмауля, Біота, Чейн—Стокса, Грокка).

Проведення пальпації грудної клітки, визначення голосового тремтіння. Проведення перкусії легень. Порівняльна і топографічна перкусія (поняття, техніка проведення).

Проведення аускультативної легень. Техніка. Аналіз основних дихальних шумів. Виявлення видів патологічного дихання, побічних дихальних шумів.

Дотримання правил особистої гігієни, техніки безпеки та охорони праці.

С.Р. Робота в кабінеті функціональної діагностики

С.Р. Методи визначення функціонального стану дихальної системи

ЛЕКЦІЯ 3

Тема: Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях органів системи кровообігу

Значення розпитування, скарг пацієнтів при патології серцево-судинної системи: задишка, серцебиття, біль в ділянці серця, кашель, кровохаркання, набряки, температура, симптоми порушення функціонального стану ЦНС.

Загальний огляд хворого із серцевою патологією. Огляд загальний, ділянки серця і периферичних судин.

Пальпація: визначення верхівкового поштовху, пульсації аорти, печінки, надчеревної пульсації, провідної пульсації.

Перкусія серця, визначення меж відносної та абсолютної тупості. Аускультация серця: правила аускультации серця, характеристика нормальних і змінених тонів серця, шуми серця (локалізація, диференціація).

Артеріальний пульс і венозний пульс. Артеріальний тиск.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Тема: Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях серцево-судинної системи

Значення розпитування, скарг при патології серцево-судинної системи. Проведення огляду пацієнта (положення, шкірні покриви, набряки — загальний огляд); огляду ділянки серця і периферичних судин (серцевий горб, серцевий поштовх, верхівковий поштовх, “танець каротид”, симптом Мюссе, капілярний пульс).

Проведення пальпації ділянки серця (визначення верхівкового поштовху, техніка проведення обстеження). Проведення перкусії серця. Визначення відносної та абсолютної тупості серця.

Аускультация серця. Аналіз процесу утворення тонів серця (клапанний, м'язовий, судинний, передсердний компоненти). Аналіз місць проекції клапанів і місць вислуховування клапанів. Визначення характеристик нормальних і патологічних тонів серця. Вимірювання пульсу і артеріального тиску.

Дотримання правил особистої гігієни, техніки безпеки та охорони праці.

С.Р. Інструментальні методи функціональної діагностики роботи серця. Аналіз електрокардіограми здорової людини.

ЛЕКЦІЯ 4

Тема: Обстеження пацієнта та оцінка стану здоров'я при недостатності кровообігу та порушеннях ритму серця.

Синдром недостатності кровообігу. Розподіл недостатності кровообігу залежно від ділянки ураження на серцеву та судинну. Класифікація серцевої недостатності за причинами виникнення. Клінічні прояви серцевої недостатності. Клінічні форми серцевої недостатності (синдром гострої лівошлуночкової недостатності, синдром гострої недостатності лівого передсердя, синдром гострої правошлуночкової недостатності, синдром хронічної право- і лівошлуночкової недостатності, синдром хронічної недостатності лівого передсердя). Судинна недостатність.

Синдром порушення серцевого ритму. Визначення поняття аритмії. Фізіологія та механізм утворень скорочень серця. Класифікація аритмій залежно від етіологічного фактора. Синусові аритмії. Визначення, етіологія, клінічні прояви, ЕКГ-дослідження. Аритмії, класифікація. Клінічні прояви

аритмій залежно від ділянки джерела збудження (суправентрикулярна (передсердна і АВ), шлуночкові (право- і ліво-)). Блокади: класифікація, клінічні прояви, ЕКГ-обстеження.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Тема: Діагностика синдромів недостатності кровообігу та порушення ритму серця, ішемії та ураження міокарда

Аналіз поняття “недостатність кровообігу”. Класифікація недостатності кровообігу: серцева і судинна (клінічні приклади). Виявлення клінічних проявів серцевої недостатності (задишка, ціаноз, набряки, зміни в інших органах).

Виявлення проблем у пацієнтів із серцевою недостатністю (гострою і хронічною, право- і лівошлунорковою, право- і лівопередсердною). Визначення проблем у пацієнтів із судинною недостатністю. Комплекс обов’язкових та додаткових методів обстеження, які призначають з метою уточнення діагнозів. Оцінювання стану тематичних пацієнтів.

Виявлення клінічних проявів при порушенні функції синусового вузла (синусова тахікардія та брадикардія). Оцінювання порушень автоматизму серця, при аритміях, зумовлених порушенням функції збудливості міокарду. Аналіз ЕКГ, діагностики при даному синдромі. Оцінювання стану тематичних пацієнтів.

Виявлення клінічних проявів та ЕКГ ознак тріпотіння і миготіння шлуночків. Аналіз порушень функції провідності серця — блокади (АВ, шлуночкові, передсердні). Миготлива аритмія та тріпотіння передсердь. Аналіз ЕКГ.

Аналіз класифікації ІХС. З’ясувати причини розвитку синдрому ураження міокарда, клінічні прояви. Синдром ішемії та ураження міокарда при ішемічній хворобі серця, основні клінічні прояви. Проводити диференціальну діагностику різних форм ІХС (раптова смерть, стенокардія, інфаркт міокарду). Визначити діагностичні критерії (анамнез і клініка, зміни на ЕКГ, лабораторні патогномонічні зміни) для діагностики цих захворювань. Скласти програму обстеження пацієнта за наявності синдрому ішемії та ушкодження міокарда.

С.Р. Відмінність серцевих та ниркових набряків

ЛЕКЦІЯ 5

Тема: Обстеження та оцінка стану здоров’я при захворюваннях системи травлення

Особливості обстеження при захворюваннях системи травлення: скарги (дисфагія, біль, блювота, зригування, слинотеча, печія, кровотеча, порушення апетиту, відрижка, нудота, блювота, метеоризм, проноси, закрепи, жовтяниця); огляд ротової порожнини, ділянки живота. Пальпація живота; поверхнева та ковзна глибока пальпація за методом Образцова—Стражеска. Перкусія органів черевної порожнини (шлунок, визначення меж абсолютної та відносної тупості печінки).

Характеристика клінічних синдромів порушення системи травлення: больовий синдром, підвищеної секреторної функції шлунка, гіпосекреції (ахілії), звуження воротаря, шлункова кровотеча.

Обстеження пацієнтів з жовтяницею. Жовтяниця: визначення поняття, види, причини, механізм виникнення. Клінічні прояви, діагностика жовтяниць.

Симптоми і синдроми в разі ураження жовчного міхура: больовий синдром, синдром біліарної дискінезії.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Тема: Обстеження та оцінка стану здоров'я при хворобах органів травлення

План та значення опитування, скарг при захворюваннях травної системи. Проведення огляду (загальний огляд пацієнта, спеціальний огляд, пов'язаний з патологією органів травлення. Огляд ротової порожнини, ділянки живота.

Проведення поверхневої та глибокої, методичної ковзної пальпації живота за методом Образцова—Стражеска (шлунок, кишки, печінка, підшлункова, жовчний міхур). Аналіз умов і техніки проведення.

Проведення перкусії органів черевної порожнини (симптом Менделя, шум плеску, симптом Василенка). Визначення абсолютної тупості печінки. Аналіз розмірів печінки.

Розпізнавати клінічні синдроми при захворюваннях шлунку: больовий синдром, шлункова диспепсія, підвищена секреторна функція, ахілія, кровотеча. Алгоритм обстеження пацієнта при цих синдромах. Значення збирання анамнезу для діагностики.

Проведення езофагогастродуоденоскопії, рентгенологічного дослідження шлунку, фракційного дослідження шлункового вмісту, їхнє значення для діагностики. Інтерпретація даних лабораторних, рентгенологічних та інструментальних методів обстеження при цих синдромах. Аналіз хвороб пацієнтів.

Методика обстеження кишок. Розпізнавання клінічних проявів (больового, диспептичного синдромів, кишкової непрохідності, діареї, закріпів, кишкової кровотечі). Збирання анамнезу, фізичні методи обстеження (огляд, пальпація, перкусія) пацієнта при цих синдромах.

Аналіз даних лабораторних та інструментальних методів обстеження при цих синдромах. Аналіз хвороб пацієнтів відповідно до протоколу.

Проаналізувати класифікацію жовтяниць. Диференціювати форми жовтяниць за лабораторними показниками. Скласти план обстеження пацієнтів із жовтяницями. Розв'язати тематичні задачі.

Основні клінічні прояви печінкової недостатності. Етапи розвитку печінкової коми. Діагностування клінічних ознак печінкової недостатності. Критерії оцінювання тяжкості печінкової недостатності. Обстеження пацієнта з печінковою недостатністю відповідно до протоколів.

С.Р. Методика дуоденального зондування. Ендоскопічне дослідження

органів травлення

ЛЕКЦІЯ 6

Тема: Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях сечовидільної системи та системи кровотворення.

Особливості обстеження пацієнтів при захворюваннях сечовидільної системи: скарги (біль, странгурія, порушення сечовиділення, зміни сечі, набряки, тощо). Особливості збирання анамнезу в пацієнтів з патологією сечової системи. Огляд та визначення стану пацієнтів з патологією сечової системи. Перкусія (симптом Пастернацького). Пальпація за методами Образцова—Стражеска, Боткіна ділянки попереку.

Основні клінічні прояви при захворюваннях органів кровотворення. Особливості обстеження пацієнтів при анеміях та гемобластозах. Значення збирання анамнезу, огляду пацієнта Фізикальні методи обстеження (огляд, пальпація, перкусія, аускультация). Значення лабораторної діагностики. Морфологічне та імунологічне дослідження крові. Пункція кровотворних органів (стернальна пункція, трепанобіопсія, пункція і біопсія лімфатичних вузлів).

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Тема: Обстеження та оцінка стану здоров'я при хворобах органів сечовидільної системи

Значення опитування, скарг при обстеженні сечової системи. Проведення перкусії (симптом Пастернацького) при обстеженні сечової системи. Аналіз даних пальпації поперекової ділянки за методом Образцова—Стражеска.

Проведення пальпації нирок і сечового міхура за методами Боткіна, Образцова—Стражеска і балотуючої пальпації (метод Бойона). Визначення симптому Пастернацького.

Дотримання правил особистої гігієни, техніки безпеки та охорони праці.

С.Р. Відмінність серцевих та ниркових набряків. Диференціальна діагностика артеріальних гіпертензій.

ЛЕКЦІЯ 7.

Тема: Обстеження та оцінка стану здоров'я при захворюваннях ендокринної системи та сполучної тканини.

Обстеження пацієнтів з ендокринною патологією Значення розпитування, скарг при обстеженні ендокринної системи. Огляд (вираз обличчя, шия, ніс, шкіра, волосяний покрив, підшкірно-жирова клітковина), пальпація, перкусія, аускультация при патології ендокринної системи.

Основні клінічні прояви ендокринних захворювань. Лабораторні та інструментальні методів обстеження в діагностиці ендокринної патології: визначення основного обміну, рівня гормонів щитоподібної залози, рівня глюкози в крові та сечі, радіоізотопні методи обстеження залоз тощо.

Обстеження пацієнтів із хворобами сполучної тканини: визначення ключових скарг, розпитування анамнезу хвороби та життя, правила проведення огляду(огляд шкіри, суглобів), пальпації при вказаних проблемах.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Тема: Обстеження та оцінка стану здоров'я при хворобах органів ендокринної системи

Обстеження пацієнтів з ендокринною патологією. Значення розпитування, скарг при обстеженні ендокринної системи. Огляд (вираз обличчя, шия, ніс, шкіра, волосяний покрив, підшкірно-жирова клітковина), пальпація, перкусія, аускультация при патології ендокринної системи.

Основні клінічні прояви ендокринних захворювань. Лабораторні та інструментальні методів обстеження в діагностиці ендокринної патології: визначення основного обміну, рівня гормонів щитоподібної залози, рівня глюкози в крові та сечі, радіоізотопні методи обстеження залоз тощо.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Тема. Обстеження органів кровотворення та сполучної тканини

Основні клінічні прояви при захворюваннях органів кровотворення. Особливості обстеження пацієнтів при анеміях та гемобластозах. Значення збирання анамнезу, огляду пацієнта. Фізикальні методи обстеження (огляд, пальпація, перкусія, аускультация). Значення лабораторної діагностики. Пункція кровотворних органів (стерильна пункція, трепанобіопсія, пункція і біопсія лімфатичних вузлів).

Обстеження пацієнтів із хворобами сполучної тканини: визначення ключових скарг, розпитування анамнезу хвороби та життя, правила проведення огляду (огляд шкіри, суглобів), пальпації при вказаних проблемах.

С.Р. Особливості обстеження суглобів

Тема 9. ПМК 1. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини

3. Форма поточного та підсумкового контролю

1. Усне опитування.
2. Тестовий контроль.
3. Програмований контроль.
4. Підсумковий модульний контроль.

4. Рекомендовані джерела інформації

Базова:

1. Пропедевтика внутрішньої медицини : підручник / Ю.І. Децик, О.Г. Яворський, Є.М. Нейко та ін. ; за ред. О.Г. Яворського. — 5-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2018. — 552 с.

2. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник / О. С. Стасишин [та ін.] ; За ред. В. В. Стасюка. - 5-е вид., виправ. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 496 с.
3. Медсестринство в терапії: підручник / М. І. Швед [та ін.] ; за ред.: М. І. Шведа, Н. В. Пасечко. - 2-ге вид. - Тернопіль : Укрмедкнига, 2015. - 546 с.
4. Терапія: підручник / М. І. Швед [та ін.] ; За ред. М. І. Шведа. - 2-ге вид. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2016. - 648 с.
5. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / за ред. О. С. Стасишин. - К. : ВСВ "Медицина", 2015. - 256 с.
6. Методичні рекомендації до практичних занять
Допоміжна:
- 7..Внутрішня медицина: Терапія: підручник / Н. М. Середюк , І. П. Вакалюк, О. С. Стасишин. - 4-е вид., виправ. - К. : ВСВ "Медицина", 2013. - 688 с.
8. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник /Ю.І. Децик, О.Г. Яворський, Є.М. Нейко та ін..; за ред.. проф. О.Г. Яворського. – 3-е вид. — К. : ВСВ «Медицина», 2013. — 552 с.
9. Обстеження та визначення стану здоров'я : Підруч. / Т. О. Антропова, А. А. Пісарєв, О. І. Колісниченко. - К. : Медицина, 2006. - 351 с.